Тыуған «Сигнал» заводында

Ғүмер ҡалай тиҙ үтә!.. беҙҙең «Сигнал» радио ~~журналы~~ газетаның сыға башлауына ла егерме йыл үтеп китҡән бит...

Ул сыға башлаған ваҡытта әле беҙ 14-15 йәшлек малайҙар инек. Хәҙер инде үҙебеҙҙең бала-саҡалар ошо йәшкә етеп бара. Уларға ~~бөтә~~ «Сигнал»дағы тыуге ҡабат кисек яҙҙыраванын ~~[illegible]~~ [illegible] зоҡланып булмаҫ ине йылмайып. инде

Иҫтәлектәр йыйылдыға ҡуҫҡас, күрһәм, беҙҙең боронғо ла йәш түгелдер. Бөтләйек, беҙ ҙә олоғайҙыҡ. Ә оломар күҙҙәләк ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ҡалыу боронон-боронондан килгән йола. Алғының йәштәр юлдан ҡайтҡа, алғы йәштәр ҡура барһын, тиһән бит боронғолар. ~~[illegible] [illegible] [illegible]~~ ~~кейәүҙәр [illegible]~~

~~[illegible]да ла, [illegible] ваҡыт ҡулдарында ла ваҡнамаһын. Шулай ҙа иң беҙҙең иле йылдары ваҡытлаванда, бөгөнгә бөгөнгә беҙҙең дә әйтер һүҙебеҙ юк түгел. Йәшлек романтикаһы, ~~[illegible]~~ ул алдында ~~оло [illegible] [illegible] [illegible] беҙгә лә ҡас~~ барғанлыҡ ҡурҡһаҡ, һалыҡ осон олоҙар [illegible] [illegible] беҙҙең ~~[illegible] ҡас [illegible]~~ [illegible] ~~[illegible] [illegible] бөгөнгә ла ҡас [illegible] [illegible].~~~~

~~Ил өлкәнең йортонда әле әрле-гөрлө эш бар,~~ [illegible]ғанда, был сифат булмаһа, үҙвак һуғыштың бөтә афәттәрен татып үскән беҙҙең быуын ғорур бер Европа иҙеле ерҙәрҙә сиҙәмле көрәшә алыр ине ме лә, ~~[illegible]~~
~~[illegible] бөйөк [illegible] дәүләтле~~
әсәй йоҡаһыҙлыҡтар кеүек ~~[illegible]~~ дуҫлыҡтарҙы дуҫтарҙы күрек ғәмәл бөйөк дәүләтле океан менән алдына алыр ине ме? Әгәр ҙә беҙ үҫкән һуғыш балалары, арайҙарыбыҙҙың баҫтырмаһы ҡабатламаҫтай булһаҡ, ҡомлек ғарыкенда беренсе булып, йоҡаһ [illegible] осорҙа баҫнаҡ ирә алыр ине ме? Юҡ, беҙҙең быуын да ~~[illegible]~~
~~ә һуҙен әйтерлек булып үҫте.~~ Бик бөтә һәмә бәләкәйҙән башлана. Бәләкәй эштә күҙәреңә ирендерҙең оло эшкә күрә алмай. Тамсынан-күл, ишелмәһә-йылға, ғар вағына һуҡмаҡтан оло юл башлана. ~~Алға-~~
~~лаған аҙымдарға күрен~~

11. (Һеҙҙер) республикабыҙҙың бөтә балалары, нау ға оло-лар ҙа яратып тыңлай торған «Сигнал» радиогазетаһы ~~[illegible]~~ ла бик бәләккәй генә бер күмбәҙәлә журналдан башланды.

~~Бөйөк Ватан һуғышынан һуңғы [illegible]~~ йылдар ине. Беҙ, һуғышта аталары юғалтҡан йәки ҡараусыһыҙ ҡалған [illegible] балалар, юл [illegible] алабуға [illegible] һалып, вагон баштарында, [illegible] бортта ~~[illegible]~~ араһында, ~~[illegible]~~

урыну җәлбе менән тәрбиәләп, Өфөгә, Ясаф бә-
ҡорт мәктәбенә ~~[illegible]~~ (хәҙерге 1-се һанлы
интернат-мәктәпкә), унан 5-се, 7-се бала-
лар йортона һәм интернатына йөрөүсе
килдек. Был ғүмер мәктәптә булған һәр
бер уҡыусы — хәҙер ул инженер-нефтсе, ~~инженер-[illegible]~~,
~~инженер-геолог~~, археолог, архитек-
тор, агроном, зоотехник, уҡытыу-
сы, врач, кинооператор, артист,
~~[illegible]~~, ~~сотрудник~~ яҙыусы ~~[illegible]~~ һәм шағир-
ҙар — бөтәһе лә ошо [?] мәктәбенә, "интерна-
тын — пар вагоны" тип йөрөлгән, бер саҡ
навыҡны ... ала торған балалыҡ йортона,
ошо пар вагоны ҡуйған уҡытыусы һәм тәр-
биәселәргә бурыслы. Был мәктәп һәм унан
~~[illegible]~~ республикабыҙға бирелгән ~~кадр-~~
~~ҙары тураһында "Мәктәп тупаны" тигән~~ ҡағы-
ҙы, уларҙың ~~[illegible]~~ бай эшмәкәр-
ләре тураһында "Мәктәп тыуҙырған" тигән йыйын-
бер китап ~~[illegible]~~ яҙырға булыр ине. Һәм
ул яҙылыр ҙа. Сөнки унан яҙыусылары
ла ~~ошо мәктәптән ҡулъяҙма журналы~~ "йәшлек" тип аталған
~~булғандар~~ баҫма "Сигнал" "азаҡ" ~~ған~~ сыҡҡан бит. Бөгөн ӧс-
~~өрт кирәкле авторҙар булған яҙыусы Ви-~~
~~Низамов га, шағир Ғафари Сафин ҙа~~
ошо мәктәптең баҫма "Сигнал", унан
"Йәшлек" тип аталған ~~[illegible]~~ ҡулъяҙма жур-
налында ~~[illegible]~~ беренсе әҫәрҙәрен баҫтырҙылар. ~~[illegible]~~
"Сигнал" тураһында ~~[illegible]~~ әйткәндә, иң
элек ~~[illegible]~~ бағана нуҡтаһында булып ҡайтҡан
тәрбиәсебеҙ, ~~[illegible]~~ комсомол һәм пионерво-

ҡарҙы Һәжәр (апай) Ғәниләбдина Һуҙалдыҡ-
~~ҙа~~ килеп баҙа. Олег Кошевой һәм ~~Ваня~~ Иван Зем-
нухов кеүек ~~«Йәш гвардия» шиғырҙар~~ мәк-
тәп шәкерттәре булған «Йәш гвардия»
геройҙары тураһында уҡығас, мин Һәжәр (бер мәл)
апайға:

— Беҙ ҙә ҡулъяҙма журнал сығарһаҡ
ине. Пушкиндар ҙа бит, лицейҙа уҡығанда,
журнал сығарғандар, — тинем.

Һәжәр апайға был фекер бик оҡшаны.
Беҙ ҙә ~~Пушкин~~ ~~булып~~ журналсы ~~маҡтаныр~~ булдыҡ. «Сиг-
нал» тигән беренсе һаны Октябрҙең ~~революцияһы-
ның~~ 30 йыллығына арналып сыҡты. Унда
һаҡта бар~~са~~ ~~ҡарамаған бер нисә~~ шиғыр ~~ла~~ яҙып
ҡарамаған мәҡәләләрҙе ~~ла~~ ла шиғыр-
ҙарҙы ~~бер~~ урынлаштырылды. Минең журнал-
дың (тура) редакторы ла, художнигы ла, яҙыусы-
һы ла ~~икенсе~~ ~~булырға тура килде~~ Азат Һыуыҡ Мирзә Ғәбу-
шаев яҙып башланы. Хәйдар Сафаров, Рәис
Низамов, Рафаэль Сафин журналдың иң
актив авторҙары булып китте. Беҙҙең
эш менән, ~~Комсорг Шакир~~ ул ваҡытта
ла кешелек һорап ҡараһаҡ ла комсорг
Шакир Яндаев та, ~~Кәрим Даянов~~ (хәҙер мәшһүр композитор) Миңнул-
ла Әүләтбаев та бик ҡыҙыҡһына торҙо-
лар. ~~Азат~~ Унда һаҡта төрлө рекорды
менән һорҙар ҙа урынлаштырыла торғайны.
~~Журнал~~ Өлкән класта уҡыусы ~~Ғайса Вәсә-
ров~~, хәҙер~~ҙә~~ (тиҙә) күренекле ғалим~~дәр~~ булып та-
нылған филология фәндәре кандидаты Ғайса
Хөсәйенов ул саҡта ла беҙҙең ерҙе күрәһе-
себеҙ ~~ин~~ булды. Уның миңә ~~ҡарата~~ ~~...~~

~~[illegible] шимээр меңээ [illegible]~~

„Белен-практика алмайн-да, ~~шимээр~~
Шимээр [illegible] поэма интересте", деп
шимээр [illegible] мени эки намаан [illegible].

[illegible], бээзиң „Сигнал" солуннарда
оло [illegible] [illegible] бурда. ~~[illegible]~~
[illegible] бир [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ бедер [illegible]-
ур бирен, [illegible] [illegible] бодуңда [illegible] [illegible]-
лар. Эң [illegible] бедер [illegible]
практиканы [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] журналдың [illegible]-
[illegible] [illegible] бердим солунга, [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] да [illegible]
бир [illegible]. ~~[illegible] „[illegible]" журн-~~
~~алдың редактору [illegible] [illegible] [illegible]~~
~~„[illegible]", „[illegible]" [illegible] [illegible] журн-~~
~~алдар солуннарын [illegible] [illegible] [illegible].~~

„Сигнал" солуннар болбас-та, ол [illegible]
радиокомитетке [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
безе радионуң солунун [illegible] [illegible]
[illegible]. (Бээзи) радионуң шимээр [illegible] [illegible]-
вас, [illegible] нукко дейди! [illegible] [illegible], ~~[illegible]~~
„Сигнал" радио~~журналга~~ газетазын [illegible], ~~[illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] журнал „[illegible]" деп
меңээ ~~солуннарын~~ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Самдан [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Эң [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] шимээр [illegible] [illegible]
меңээ [illegible] [illegible] [illegible] „[illegible] [illegible]-
[illegible]" ([illegible] „[illegible]") журналында

6

Яҙыусылар Союзы мине
бағып сығарһаҡ, ~~[illegible]~~ мине
ныҡлап бөтөргәс үк Мәскәүҙәге Максим
Горький исемендәге Әҙәбиәт институтына
ебәрергә булды. Ул саҡтағы Союз председа-
теле Әхнәф Харис ағай:

— Һинән шағир сыҡһа сыҡыр, сыҡма-
һа, барыбер журналист, ғилми сыҡыр, —
тип оҙатҡайныҡ.

Шулай итеп булды, бугай.
Минән һуң Әҙәбиәт институтын тамамлаған «Сигнал»-
сыларҙан Вафадаров Сафиян ~~[illegible]~~ менән Вис
Низамов һәм Шакир Янбаев тамамлап сыҡ-
ты. ~~[illegible]~~ Хәҙер уларҙың береһе «Йондоҙ»ҙа,
~~[illegible]~~ «Пионер»ҙа, өсөнсөһө телевидениела
эшләй.

Минән шағир сыҡмаҫтар — икән
(уннарса уҡыусының сосоманда), эшләп мин-
нең, 15 йыл
«Сигнал» сыға башлағандан бирле
журналистика эшенән бушамайым юк.

Башҡа яҡ бөткән дә ~~[illegible]~~ яҙыу
~~[illegible]~~ пәйҙә башланмаһа икенсе бер
яҙыу журнал «Башҡортостан ҡыҙы»н сы-
~~[illegible]~~ ғарырға тип йөрөп әҙкән
икән.

Беҙҙең мәктәптән «Сигнал»сылар ла
әҙерләп ҡуйылды. Улар ~~[illegible]~~ егерме йыл-
лыҡ «Сигнал» радиогазетаһының ветеран-
дары. Уның авторҙары ла, дикторҙары ла.
Уларҙың бер кем мағлүмат тарафын ҡағыҙҙа-
ға сығыуын мин рәттәнмен, бөтә ҡорулмаһы
ҡуйланым. Ни әле журнал да башҡортостан
ҡыҙы тарафынан ла «Сигнал»сылар байраҡ
эшен эшләр тип әйтербеҙ икән. Уҡыусы эште
илгә ҡарай эшләгәндә ҙур булыр журнал

3)

[illegible] 16 [illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] радио-
[illegible]
[illegible] журналды [illegible]
[illegible].

[illegible] Сигналды [illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible] журналдаво
«Ину [illegible]» [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible] «Сигнал» радиогазетаэзлэн но
[illegible].

[illegible] ~~«Сигнал» радиогазетаэзлы~~
~~[illegible] 20 [illegible],~~
[illegible]
[illegible], Венера планетаезлэн [illegible]
[illegible] но [illegible]
[illegible] 20 [illegible] сигнал-
[illegible] «Сигнал» радиога-
зетаэзлы 20 [illegible], [illegible]
[illegible] но [illegible] [illegible].
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible].~~

[illegible signature]

18/II-62.